

НОВА НАРОДНА ВЛАСТ У ЉУБАЊАМА

Једне недеље почетком октобра 1941. године сазван је збор код старе општинске зграде у Љубањама, Скупило се доста света. Из Ужица су на тај збор дошли Владан Росић, Милорад Митровић и још неколико партизанских руководилаца.

На збору је најпре говорио Владан Росић. После тога изабран је Народноослободилачки одбор Љубања. Ја сам изабран за предоедника тог одбора. На збору је био и дотадашњи окупаторски председник општине. Пошто је чуо говор партизанских представника, сам је изјавио да он не молсе бити у новој власти.

НОО у Љубањама имао је и потпредседника. То је био Светислав Станић. За секретара одбора изабран је на збору Милић Јокић. Остали одборници били су: Милован Ћитић, Радисав Николић Караица, Видоје Станојевић Ћоровић, Милован Маричић, Добросав Тоскић, Радомир Рашо Радовановић, Милан Ћитић, Вук ^УДУРић, Александар Прљевић, Рајко Прљевић и Сретен Лазаревић. Можда су изабрани и још неки, али сам их заборавио.

Седам-осам дана после збора на коме је изабран Народноослободилачки одбор, у Љубањама су се појавили четници и почели су да припремају и сазивају неки свој збор. Четници су и мене позвали да отворим тај збор, али су очевидно припремали измене које би њима одговарале. Одмах сам о томе обавестио Венијамина Маринковића, који се тада налазио у Збојштици. Већ се била скупила велика маса грађана код старе општинске зграде, кад је стигао Венијамин Маринковић. На збору је било доста четника. Венијамин Маринковић одмах је почео разговор с четничким официром Вујановићем. Тек тада је постало јасно да четници хоће да врате стару власт. Венијамин Маринковић је тада рекао да је најбоље да о томе одлучи народ. Сви смо нестрпљиво очекивали шта ће се догодити. Стари окупаторски! председник је целе ноћи уочи тог дана трчао по селу и агитовао да људи дођу на збор и да њега поново изабере за општинског председника.

Пошто су се Венијамин Маринковић и четнички официр Вујановић некако договорили да о свему одлучи народ на збору, готово сви присутни су повикали да стару власт не треба враћати и да остане на снази Народноослободилачки одбор. На овом збору било је доста жена, нарочито из засеока Тешовића. Оне су јав-

ко говориле. Биле су одлучне да се стара власт више не враћа, и да изабрани Народноослободилачки одбор настави рад.

Наш одбор одржавао је у то време честе седнице. Обично сваки трећи дан имали смо седницу. Решавали смо о разним питањима, а највише о мобилизацији и снабдевању војске.

На једној од првих седница формирали смо народну стражу или милицију. Не сећам се свих који су били у народној милицији, али се сећам Милована Ћитића, Мијаила Тешовића, Рада Јокића, Велимира Тешовића, Петра Маричића, Тодосија Маричића, Милована Маричића, Милана Николића, Радивоја Прљевића и Николе Прљевића.

Народноослободилачки одбор у Љубањама радио је у оној истој згради где се до тада налазила стара општина овог села.

Једне ноћи добили смо наређење од Штаба у Ужицу да извршимо мобилизацију на подручју љубањске општине. Послали смо курире у све крајеве села и они су свима јављали да дођу на зборно место код општине. Сакупило се око 80% тадашњих обвезника. Одатле смо сви пошли у војни круг у Ужице. У војном кругу У Ужицу сачекали су нас Душан Јерковић, Кушић и Слободан Пенезић. Одмах су почели да нас наоружавају и да нам дају храну и одећу. Док смо ми примали пушке и муницију, однекуда се пронела вест да они који хоће у четнике не морају ићи на фронт, већ се могу вратити својој кући. Тада су многи почели да се враћају, а неки од оних који су били примили оружје враћали су га и одмах одлазили кући. Игтак је остало доста оних који су одлучно решили да буду партизани и они су убрзо упућени на фронт. Мене су тада наоружали, али сам одмах враћен у Љубање да наставим рад у Народноослободилачком одбору. Од тада сам наређења најчешће добијао од Вуколе Дабића и Миша Ковачевића. У то време примали смо иреко НОО редовно лист „Борбу“. За доношење и растурарве штампе био је задужен Рајко Прљевић.

При крају новембра опет је наређено да се изврши општа мобилизација људи и запрега и да се прикупи што више хране. Партизанске јединице тада су већ одступале према Златибору. Док су партизанске колоне одступале, једног дана после подне наишло је шест немачких „штука“⁷⁷. Ишле су једна за другом према Златибору, а затим се враћале према Ужицу и непрестано су бацале бомбе и митраљирале партизанску колону. У први сумрак на Белу Земљу избило је неколико немачких тенкова. ..

Одмах сам скупио неколико партизана из села који су се ту десили. Отишли смо заједно у општинску зграду, отворили је, склонили смо писаћу машину и архиву из нашег периода, а припадницима народне милиције рекли смо да сакрију оружје.

После су дошли четници и тражили су ме да предам кључеве од општине. Ја сам се скривао и, пошто нису добили кључеве од општинске зграде, једна група четника, које је водио неки Костић из Ужица, обила је врата општинске зграде. Враћена је стара власт.

ИЛИЈА ПРЉЕВИЋ